

Еще една Грамматика за българския език! Съ нея ставатъ дванадесетъ, като преброимъ сичкитъ до нынѣ издадени учебници по тѣзи часть, въ единъ періодъ отъ четири десетолѣтія.

Първа грамматика на български и за българский езикъ имама на отца Неофита Котленца (инакъ Бозвели), който я съставилъ, мыслимъ, наедно съ учителя Васкидовича (1832), сетивъ — на Христакия Павловича, на отца Неофита Рыльца, на Ив. Андреева (или Богоева, сега Д-ръ Богоровъ), на Ј. Груева, на Т. Хрулева, на Д-ра Г. Мирковича, на Ив. Н. Момчилова, на Н. Пръванова, на Н. А. Начова и С. Радулова.

На реда съ тѣзи учебници пада са да туримъ и *Писменницата на Момчилова за църковно-славенский езикъ*, печатана въ Бѣлградъ 1847 год. Защото, ако и да не е назначенъ за ново-българския езикъ, този учебникъ обаче най много спомогна да начнемъ да пишемъ езика си по свойственното му устройство. Съкый знае, че преди него едни са мжчахъ да пишатъ по единъ мечтаемъ езикъ, нареченъ *славяно-болгарский*, а други като зехъ за основа частны, мѣстны нарѣчія и възжелахъ да имъ дадѣтъ общность чрезъ чужды езыкословны теоріи, необходимо паднахъ въ друга крайность.

Но безъ да гледамы на туй, и ный ще кажемъ съ Момчилова: « Съкый отъ тѣзи учебници въ времето си послужилъ е доста за потыкъ въ напредва-